

Agust Ensesa Bonet
Escola de
Tastavins
del Gironès

El vi

Cartesius

Negre 2005

Vi negre de l'Empordà elaborat preferentment amb les varietats autòctones Garnatxa i Samsó, amb una aportació de Cabernet Sauvignon que el fa potent i concentrat. Totes les vinyes amb les que s'elabora aquest vi estan plantades en sòl granític i tenen entre quinze i vint anys. És d'un color cirera fosc amb una aroma potent, afruitada i madura. Notes de torrats i espècies dolces. En boca és molt saborós,

equilibrat, concentrat, especiat i llarg. Té una bona relació qualitat-preu perquè es pot adquirir per uns 12 euros i es tracta d'un vi de criança d'excel·lent nivell. Fa un bon maridatge amb una cua de bou desossada amb salsa de mistela negra.

El celler elaborador: Arché Pagés, petit, familiar (l'actual és la cinquena generació que es dedica a la producció de vi) i artesanal, ubicat

a Capmany, s'ha especialitzat en vins negres de producció limitada i molt apreciats, encara que també elabora rosats i blancs molt interessants. Les varietats que la família cultiva en les 14 hectàrees de vinya pròpia són: Garnatxa negra i blanca, Carinyena, Macabeu, Syrah, Cabernet Sauvignon i Merlot. El terreny d'aquestes vinyes és granític, àcid i pobre, eixut i ressec per la manca de pluja, el que condiciona una vinya de baix rendiment però afavoreix una producció de qualitat. Per a més informació: www.cellerarchepages.com i www.girovi.cat.

Col·leccionisme

El llegendari Sant Jordi

En mig món occidental es venera la figura del patró de Catalunya

Xavier Romero

El patró de Catalunya, Sant Jordi, ho és també d'un bon nombre d'altres països. A mitja Europa el tenen com un dels sants més venerats, i a la Gran Bretanya, per exemple, la devoció de la gent per ell és ben notable, fins al punt d'haver donat nom a destacats monarques. Aquí, a l'Estat espanyol, la seva projecció transcendeix del Principat i en ciutats importants com ara l'alacantina Alcoi la seva diada se celebra amb una gran festa, la veritable festa major del lloc.

Tota aquesta veneració i simpatia que Sant Jordi ha despertat de sempre entre la gent, creients o no creients, queda reflectida de manera generosa a través d'incalculables expressions, que al capdavant fan les delícies dels col·leccionistes. Gravats, litografies i xilografies; postals, segells, cromos, ex-libris, contes i llibres, cartells, programes i fulletons, pins i xapes, banderins i senyeres, quadres, dibuixos, ceràmiques, i tants d'altres suports immersos en el que anomenem col·leccionisme popular.

Com a curiositat, voldríem afegir que a banda de la figura clàssica del valeros guerrer enfrontat al drac sobre el seu cavall, i a les diverses i de vegades inversemblants maneres de matar-lo —sobretot amb la llança o l'espasa, vestit amb la cuirassa i les malles usuals a l'Edat Mitjana, a més d'un gran i punxegut escut amb la creu pintada—, també se solen trobar figures més simpàtiques i informals com la que reproduïm, obra de l'artista gironí Carles Vivó, que mostra un patró diferent i fins i tot inèdit per la seva expressió i el seu posat.

El sant era representat amb una fantàstica diversificació de motius. Quan l'interessat, l'artista o dissenyador, tenia una afició en particular, aquesta no només es veia reflectida en el context general de la il·lustració, sinó que es podia personalitzar fins a l'última expressió; de vegades era barbut, d'altres l'escut es mostrava ornamentat amb símbols monàrquics o maçònics, amb les armes o corones d'altres indrets, en l'estructura dels vehicles, amb siluetes d'artefactes de guerra en temps de confrontacions bèl·liques, o lluitant aferissadament contra el moro,

tal com el representen els alcoians.

La simbologia floral i més concretament la de la rosa tampoc és aliena, tot i que en proporció minoritària respecte a la resta d'expressions esmentades. En aquest punt, una que trobem de molt curiosa ve en forma d'un ex-libris italià que mostra la dama socorrent i oferint roses al cavaller ferit pel drac, sota la llegenda « *ex-libris dei piccoli cavalieri e della piccola dame d'onore della bontà* ».

La branca santjordiana representa una de les més atractives de tot el context catalanista; l'aficionat de qualsevol nivell tindrà ocasió d'anar recollint vestigis per poder col·locar-los a l'àlbum corresponent, i davant la diada d'aquest dissabte les oportunitats segur que es presentaran abundoses, atesa la generosa cobertura que tant les institucions, com els mitjans de comunicació, el comerç, les llibreries i persones a títol particular, hi donaran arreu un any més.

Gironins del segle XIX

Francesc Puig Barnils

Guaita, tu! «Què passa?» «Estava buscant hotel a Cuba, i em trobo que a L'Havana n'hi ha un que es diu "Castillo de Farners". T'ho pots creure?»

Francesc Puig Barnils va néixer a Santa Coloma de Farners el 1868, i després de passar part de la seva infantesa a Barcelona va marxar a Cuba el 1890. Aleshores tenia vintidós anys.

El 1896, quan feia sis anys que estava establert a L'Havana, va obrir un hostal anomenat «Castillo de Farners» en un local on abans hi havia hagut una drogueria que es deia «La Campana de Gràcia», regentada per un altre català. Segons sembla, l'hostal de Puig ben aviat es va convertir en un punt habitual de trobada per als cotxers quan passaven per la ciutat. S'hi aturaven per descansar i menjar, i això li va reportar molta popularitat a la zona.

El 1908, quan tenia quaranta anys, Puig va decidir traspasar el negoci a un asturià anomenat Miguel Palacios i que fins al moment havia estat l'administrador de l'establiment. A partir d'aleshores, el colomenc va dedicar-se a l'activitat immobiliària. Cal tenir en compte que des que Cuba havia aconseguit la independència hi havia una intensa relació comercial amb els Estats Units i això va reportar molt dinamisme econòmic a l'illa.

La prova que Puig va encertar-la en la reorientació de la seva vida professional és que el 1922 va poder tornar a la seva població natal havent acumulat una considerable fortuna i podent-se permetre pagar algunes obres col·lectives, com ara els bancs de l'ermida de Farners. De fet, era habitual que els indians que retornaven a la seva terra volguessin fer ostentació de les seves capacitats econòmiques.

Tot i això, el cas de Puig no és dels més paradigmàtics, ja que va haver de tornar a l'illa antillana per resoldre alguns aspectes dels seus negocis que havien quedat pendents. Ara bé, el 1924 va retornar definitivament a Catalunya, tot i que es va instal·lar a Mataró, on va morir el 1927. Aleshores tenia cinquanta-nou anys.

Pel que fa a la fonda cubana «Castillo de Farners», després de quedar a mans de Palacios va passar a una altra societat d'empresaris que el 1945 la van remodelar i reconvertir en hotel. L'establiment, que no va tancar pas amb l'arribada de Fidel Castro al poder, encara es manté obert al públic.

Xavier Carmaniu Mainadø
Historiador
i periodista